

NAŠ

INTERNA IZDAJA

št. 2

februar 2000

NAŠ GLAS izdaja družba DROGA d.d. Glasilo urejuje uredniški odbor. Odgovorna in glavna urednica Lilijska Ivanek - Pečar. Fotografija Jadran Rusjan, karikature Vito Šaruga. Tehnična ureditev Sonja Požar in Damjana Poberaj. Tisk tiskarna VeK Koper, v nakladi 1000 izvodov. Glasilo dobijo člani kolektiva brezplačno. Po mnenju Urada vlade za informiranje št. 4/3-12-1217/95-23/273, z dne 17. 7. 1995, šteje NAŠ GLAS med proizvode, za katere se plačuje 5 % davka od prometa proizvodov. TISKANO NA RECIKLIRANEM PAPIRJU.

GLAS

1434/42.2000
NAŠ GLAS

...pognal je cvet, med nosijo čebele!

F. Prešeren, Sonet Mihi Kastelcu

V naši deželi je februar Prešernov mesec; zadnja leta tudi Valentinov. Predvsem pa je to mesec, ki nas tu in tam že vznemiri s slutnjo pomladi (kanček bleščave v opoldanski svetlobi, srebrn zvezdast odsev na vodi, razgrajanje zaljubljenih mačkonov...). Slovenci poznamo pomlad že poldrugo tisočletje, Prešerna slabi dve stoletji, sv. Valentina pa šele nekaj let – približno od takrat, ko so 8. marec uvrstili na seznam realsocialističnega balasta (na veliko žalost moškega sveta, ki je običajno ta dan preživel z javnim razkazovanjem veselja do življenja); kasneje so dnevu žena sicer vrnili nekoliko veljave, izgubil pa je zunanji lesk, ker se je medtem večina podjetij lastnila in ni bilo nikogar več, ki bi bil pripravljen plačevati bogate zakuske z začetkom na sredini delovnega časa. Vsekakor so se ljudje, ki živijo od prodaje česarkoli, dobro znašli in s pridom izkoristili rehabilitacijo svetnikov in približevanje Evropi; pravzaprav sploh niso imeli težkega dela, saj Slovenci planemo kot pes na kost, kadar nam kdo ponudi kaj tipično neslovenskega (na primer golf, fast food restavracije, pranje denarja in še kaj). Očitno so na svetu stvari, katerih ni težko zamenjati ali nadomestiti s čim drugim.

Prešernove umetniške zapuščine pa seveda ni mogoče nadomestiti. Včasih pomislim, kakšna bi bila videti naša kultura brez njegovega neprecenljivega deleža, se pravi ne le brez njegovih stvaritev, marveč tudi brez stvaritev vseh piscev in drugih umetnikov, katerim je pokazal pot ali jih navdihnil. Z močnim vzgledom svoje osebnosti in z močjo svoje poezije je (kot vojskovodja, le brez človeških žrtev) povedel v boj slovensko kulturno srenjo in izbojeval zmago narodne zavesti. Kako bi bilo z njegovo ustvarjalnostjo, ako bi ne šel v svet, kjer je srečal evropsko književnost in kjer je odkril, da zna preliti v slovenske stihe svoje upe, žalost, dvome in bolečino? Ako bi ostal preprost kmetovalec, njegove notranje sile bržkone ne bi mirovale, nemir pesniške duše bi morda ustvaril mnogo lepih pesmi; če bi bile nepodpisane, bi danes rekli, da so narodne; če bi nosile njegov okorni kmečki podpis, bi morda rekli, da je bil ljudski pesnik; morda pa bi se celo izgubile, kot se je nedvomno izgubilo mnogo lepih slovenskih pesmi, mnogo del nadarjenih umetnikov, ki so imeli smolo, da so bili neznani, neuki in da so se rodili kot sinovi majhnega, zatiranega plemena.

Prešernovo sporočilo je jasno: upati in biti zvest svojemu prepričanju, ljubiti svet, ne klečepaziti. In če se v srcu naselita obup in razočaranje, je to še zmeraj bolje, kot če je srce prazno, brez čustev, hladno in neobčutljivo. Ne glede na to, v kolikšni meri je ta nauk sprejemljiv za današnjega človeka, ki nosi težka bremena najrazličnejših odgovornosti, pa ostaja knjižica njegovih pesmi eden najčistejših virov duševne hrane.

Letošnje leto so poimenovali Prešernovo leto, ker bomo praznovali dvestoletnico pesnikovega rojstva; v zvezi s tem bo v Sloveniji potekalo kar precej različnih kulturnih dejavnosti. To seveda ne bo vplivalo na naše delo, niti na rezultate prodaje ali na našo osebno uspešnost. Nedvomno pa bomo dvignili kakovost svojega notranjega življenja, ako se bomo pridružili temu gibanju z nakupom vsaj enega leposlovnega dela, z ogledom vsaj enega odrskega dela ali z obiskom koncerta; Prešeren si to zasluži...

Sonja POŽAR

Foto: Jadran RUSJAN

CELOVITO OBVLADOVANJE KAKOVOSTI

SPET SMO PRIDOBILI CERTIFIKAT

Kot smo že poročali in vsi že to veste, smo konec lanskega leta uspešno prestali ponovno certifikacijsko presojo, katero je opravil BVQI, in pridobili nov **certifikat skladnosti sistema kakovosti s standardom ISO 9001 : 1994**.

Podeljen certifikat ne dokazuje samo, da sistem, uveden pred tremi leti, vzdržujemo, ampak ga tudi dopolnjujemo in izboljšujemo. V naslednjih letih ga bomo dograjevali z novimi sistemi in ga skladno z razvojem standarda prilagajali našemu poslovanju. Pri tem nam bodo v pomoč notranje presoje in 6-mesečne kontrolne presoje BVQI, predvsem pa (kot že doslej) aktivno vključevanje vseh zaposlenih.

Maruška LENARČIČ

Certifikat sistema kakovosti

prejme

DROGA PORTOROŽ, Živilska industrija d.d.

OBALA 27, PORTOROŽ

PC Začimba - Portorož & PC Skladišče in predelava soli - Portorož & PC Zlato polje - Gradišče
& PC Argo - Izola & PC Gosad - Središče ob Dravi

*Bureau Veritas Quality International (BVQI)
potrjuje, da je bila opravljena presoja sistema
zagotavljanja kakovosti pri navedenem dobavitelju in
da je uveden sistem skladen z
zahtevami standardov:*

STANDARDI KAKOVOSTI

ISO 9001:1994

DOBAVITELJEVE DEJAVNOSTI VKLJUČUJEJO

**RAZVOJ, PROIZVODNJA IN PRODAJA KAVE, ČAJEV IN ZAČIMB, MORSKE SOLI, ŽITARIC,
EKSTRAKTOV IN ZELIŠČ, MESNIH PROIZVODOV IN DODATKOV JEDEM,
VLOŽENE ZELENJAVE IN GOB**

Previdni datum obveljave: **10. DECEMBER, 1996**

Pod pogojem, da dobavitelj neprekinjeno zagotavlja zadovoljivo upravljanje sistema kakovosti,
ta Certifikat velja za obdobje treh let, od:

28. DECEMBER, 1999

Datum: **28. JANUAR, 2000**

Za Bureau Veritas Quality International

Certifikat št. **63820**

SF06/SLO

CELOVITO OBVLADOVANJE KAKOVOSTI

NOVE AVANTURE FRFRASTEGA KVADRATKA IN PODJETNEGA KROGCA

KAKO SI KAJ, MOŽEK PRELJUBI? SEM SLIŠALA, DA SI SPET USPEL OSRAMOTITI MOJEGA SINA! ČE SMO ŽE PRI TEM, JE TUDI MOJ! PA SE TI SPLOH ZAVEDAŠ KAKŠNE TRAVME MU POVZROČAŠ?	A SE TI ZAVEDAŠ KAKŠNE TRAVME SO NEPRESTANE PRIPOMBE KROGCA, OTROK IN SEDAJ ŠE TEBE! TAKO SE Z MANO NE BOŠ POGOVARJALI! SAJ SE NITI NE MISLIM!	TAKO JAI KAVČ, TELEVIZIJA, KOKICE..., DA BI PA MALO UREDIL TISTO BARAKO KI MU PRAVIŠ PODJETJE IN PRENEHAL ZASTRUPAJATI OKOLJE...	KAJ SI BILA DANES NA KAVI S KROGČEVO, DA SI TAKO EKOLOŠKA? NJEN MOŽ JE ŽE ZDAVNJA VPELJAL SISTEM ISO 14001 IN SKRBI ZA PRIHODNOST SVOJEGA SINA, TI PA...
TREUTNO IMAM DRUGE TEŽAVE! KAJ TI JE ZMANJKALO KOKIC? NE, ENA TEČNA ŽENA MI HODI NAROBE IN NE VEM KAKO BI SE JE ZNEBIL!	BREZ SKRBI! TO TI JE PRAVKAR USPELO. DO NADALJNEGA BO KAVČ TVOJ EDINI PRIJATELJ! TO JE BIL TOČNO ZAKLJUČEK, KI SEM GA PREDVIDEL! ČE BI LE POZNAL SISTEM TAKO DOBRO, KOT POZNAM SVOJO ŽENO... PA SE KOKIC JE ZMANJKALO!	Glavni igralci: KVADRATEK - lastnik firme "SAMO DA JE d.d.", ki nima ISO standarda - 14001 KVADRATKA - žena lastnika firme "SAMO DA JE d.d."	

SE NADALJUJE...
Tekst in risba Vasja REBEC

KORISTNI PREDLOGI

Koristni predlog meseca

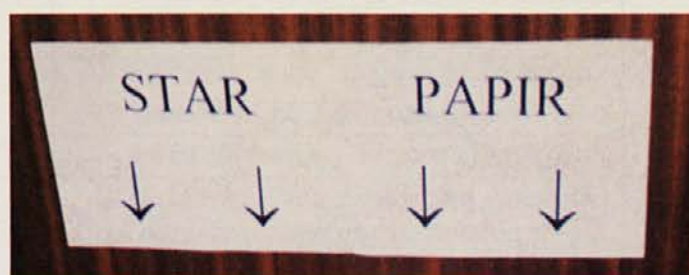
Če ste zadnje čase kaj obiskali pisarne Financ in ekonomike, ste v kakem kotu najbrž opazili zeleno košaro. Košara ima čisto določen namen, zelena barva pa tudi ni izbrana čisto naključno. V Financah in ekonomiki namreč ne bdijo le nad Droginih financah, ampak skrbijo tudi za varovanje okolja.

Vse skupaj se je začelo v Planu in analizah. Tako kot v vseh pisarnah se tudi tukaj srečujejo z velikimi količinami odpadnega papirja. Dopisi, časopisi in najrazličnejši izpisi, vse to se po uporabi prej ali slej znajde v koših za smeti. In zakaj tako? Marsikdo od nas se še dobro spomni, s kakšnim navdušenjem smo otroci zbirali star papir po domovih. Malce zato, ker smo si tako prislužili šolski izlet, malce pa tudi zato, ker so nam vcepili zavest, da z zbiranjem starega papirja skrbimo za okolje.

Tjaša Brkič iz Plana in analiz spada med tiste, ki se tega še spomnijo. Njen koristni predlog, da bi začeli v njihovi službi zbirati odpadni papir, je vodja z zadovoljstvom sprejel.

In od tod do izvedbe je bilo le nekaj korakov. Kupili so nekaj zelenih košar. Z Začimbo, kjer imajo prešo za kartonsko embalažo, so se dogovorili, da jim bodo tu in tam pripeljali še svoj papirnati prispevek, ti pa ga bodo skupaj s svojimi kartoni predajali Dinosu. In tako je OE Finance in ekonomika s pomočjo Tjašinega koristnega predloga pokazala, kako je mogoče na preprost način narediti nekaj koristnega za naše skupno okolje.

Tekst in slika Peter FATUR

AKTUALNA TEMA

REFORMA POKOJNINSKEGA SISTEMA OZIROMA KAKO SE BOMO PO NOVEM UPOKOJEVALI

V Sloveniji imamo danes cca 470.000 upokojencev s povprečno starostjo 56 let, za enega od njih pa dela 1,7 delavca. Reforma pokojninskega sistema je bila torej nujna, zaradi zmanjšanja pravic in zaostrenih pogojev pa se je ob sprejetju seveda nismo prav nič razveselili.

Zakon je stopil v veljavo 1. 1. 2000. Je zelo obsežen, saj je sestavljen iz 14 poglavij in ima kar 456 členov, to je 132 več kot prejšnji zakon iz leta 1992.

IN KAJ NAM PRINAŠA NOVI ZAKON?

- dvig starostne meje za starostne upokojitve (58 let kot min. pogoj za M in Ž pri 40 oz. 38 let pokojninske dobe, pri 20 letih pokojninske dobe M starost 63 let in Ž 61 let ter pri 15 letih pokojninske dobe M starost 65 let oz. Ž starost 63 let),
- dvig pokojninske dobe za ženske (s 35 na 38 let),
- znižanje odstotka za odmero pokojnine (z 2% na 1,5% za leto),
- daljšanje dobe za izračun pokojninske osnove (z 10 na 18 let),
- institut dodane dobe (vojaška, študij, brezposelnost itd...),
- čas zunaj delovnega razmerja, ki se šteje v zavarovalno dobo (otrok, rehabilitacija itd...),
- zmanjšanje in povečanje pokojnine (upokojitev pred ali po določeni starosti),
- znižanje starostne meje zaradi otrok (8,20,36 + 20 mesecev),
- odmero pokojnine za daljšo delovno dobo (nad 40 oz. 38 let)
- pravice do invalidske pokojnine,
- vdovsko pokojnino,
- državno pokojnino,
- obvezno dodatno in prostovoljno dodatno zavarovanje,
- rešitve v prehodnem obdobju (postopno uvajanje novosti).

Dejstvo je, da je uresničitev večine naštetih sprememb vezana na daljše obdobje. Do sprememb bo prihajalo postopoma v predpisanem prehodnem obdobju (do leta 2019), kar pomeni praktično vsako leto drugačne pogoje za pridobitev pravice do pokojnine. Ti pogoji so urejeni s prehodnimi določbami zakona.

Predno pa bomo bolj podrobno pogledali posamezne institute, ki so najbolj zanimivi za nas, moramo razumeti pomen posameznih pojmov, kot so:

DELOVNA DOBA: zavarovalna doba, brez upoštevanja dokupljene (študij in vojaški rok) ter dodane dobe;

DODANA DOBA: čas zunaj zavarovanja, ki se upošteva pri ugotavljanju minimalne pokojninske dobe za pridobitev pravice do starostne pokojnine;

DOKUPLJENA DOBA: obdobje, določeno z zakonom, v katerem zavarovanec ni bil vključen v obvezno ali prostovoljno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, šteje pa se v zavarovalno dobo ob pogoju plačila prispevkov;

POKOJNINSKA DOBA: zavarovalna in posebna doba, glede na katero se ugotavljajo pogoji za pridobitev pravice do pokojnine in glede na katero se določi odstotek za odmero pokojnine;

Kako se bomo torej po novem upokojevali?

STARI SISTEM

1.	Starost 65 M, 60 Ž - 15 let pok. dobe
2.	Starost 63 M, 58 Ž - 20 let pok. dobe
3.	Starost 58 M, 53 Ž - pok. doba 40 let moški, 35 let ženske
4.	Pokojninska osnova - povprečje 10 let
5.	Odmera - pri 15 letih pok. dobe M 35%, Ž 40% pokojninske osnove, nadaljnje leto "vredno" 2% do max.85%

NOVI SISTEM

1.	Starost 65 M, 63 Ž - 15 let pok. dobe
2.	Starost 63 M, 61 Ž - 20 let pok. dobe
3.	Min.pogoji 58 M, 58 Ž - pok. doba 40 let M, 38 let Ž
4.	Pokojninska osnova - povprečje 18 let
5.	Odmera - pri 15 letih pok. dobe M 35%, Ž 38% pokojninske osnove, nadaljnje leto "vredno" 1,5%

AKTUALNA TEMA

Foto: Jadran RUSJAN

POSEBNA DOBA: obdobja, ki se v skladu z zakonom štejejo v pokojninsko dobo ne glede na plačilo prispevkov ;

PRIŠTETA DOBA: del obdobja med nastankom invalidnosti in določeno starostjo, ki se upošteva pri odmeri invalidske pokojnine kot fiktivna pokojninska doba;

ZAVAROVALNA DOBA: obdobje, ko je bil zavarovanec vključen v obvezno ali prostovoljno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ter obdobja, za katera so bili plačani prispevki.

1. MINIMALNI UPOKOJITVENI POGOJI

Po novem so pogoji naravnani tako, da je pri pokojninski dobi 40 let (moški) in 38 let (ženska) minimalni pogoj starosti izenačen za oba spola in znaša **58 let**. Različni starostni pogoji pa so se ohranili pri nižji pokojninski dobi 20 oz. 15 let, kar je razvidno iz gornje tabele.

V določenih primerih zakon omogoča znižanje starostne meje, in sicer:

- za vsakega rojenega ali posvojenega otroka, če je zavarovanec zanj skrbel vsaj 5 let, se zniža starost za enega otroka 8 mesecev, dva 20 mesecev, tri 36 mesecev in vsakega nadaljnjega za 20 mesecev, vendar pozor: tako si lahko starostno mejo znižate samo do 56 let starosti (ženske) in 58 let starosti (moški).
- ravno tako se lahko zniža starostna meja za ženske, ki so se vključile v obvezno pokojninsko zavarovanje, predno so dopolnile 18 let – vendar največ do starosti 55 let.

Tako rast minimalne starosti in pokojninske dobe kot tudi znižanje le-te se bo uveljavljalo postopoma v prehodnem obdobju.

Za lažji izračun možne upokojitve v prehodnem obdobju tokrat tabela za zavarovanke (tabela na naslednji strani):

AKTUALNA TEMA

TABELA ZA UGOTOVITEV POGOJEV ZA PRIDOBITEV PRAVICE DO STAROSTNE POKOJNINE

POSTOPNO POVEČANJE
MINIMALNIH POGOJEV ZA
PRIDOBITEV PRAVICE DO
STAROSTNE POKOJNINE ZA
ZAVAROVANKO

ZNIŽANJE STAROSTNE
MEJE ZARADI OTROK

ZNIŽANJE
STAROSTNE MEJE
ZARADI
ZAVAROVANJA PRED 18.
LETOM STAROSTI

LETO	STAROSTNA MEJA		POKOJNINSKA DOBA		LETO	ZNIŽANJE STAROSTNE MEJE V MESECIH				LETO	ZNIŽANJE STAROSTNE MEJE V MESECIH		
	LETA	MESECI	LETA	MESECI		EN OTROK	DVA OTROKA	TRIJE OTROCI	DODATEK ZA 4. IN NASLEDNJE OTROKE				
2000	53	4	35	0	2000	0,5	1,25	2,25	1,25	2000	0	0	0
2001	53	8	35	0	2001	1	2,5	4,5	2,5	2001	0	0	0
2002	54	0	35	3	2002	1,5	3,75	6,75	3,75	2002	1	2	3
2003	54	4	35	6	2003	2	5	9	5	2003	2	4	6
2004	54	8	35	9	2004	2,5	6,25	11,25	6,25	2004	3	6	9
2005	55	0	36	0	2005	3	7,5	13,5	7,5	2005	4	8	12
2006	55	4	36	3	2006	3,5	8,75	15,75	8,75	2006	5	10	15
2007	55	8	36	6	2007	4	10	18	10	2007	6	12	18
2008	56	0	36	9	2008	4,5	11,25	20,25	11,25	2008	7	14	21
2009	56	4	37	0	2009	5	12,5	22,5	12,5	2009	8	16	24
2010	56	8	37	3	2010	5,5	13,75	24,75	13,75	2010	9	18	27
2011	57	0	37	6	2011	6	15	27	15	2011	10	20	30
2012	57	4	37	9	2012	6,5	16,25	29,25	16,25	2012	11	22	33
2013	57	8	38	0	2013	7	17,5	31,5	17,5	2013	12	24	36
2014	58	0	38	0	2014	7,5	18,75	33,75	18,75	2014	12	24	36
2015	58	0	38	0	2015	8	20	36	20	2015	12	24	36

(Nadaljevanje prihodnjič)
Marjeta KOŠTOMAJ POKLEKA

ZAHVALA

*Ob smrti mojega brata, Sama Goljuša, se iskreno zahvaljujem
sodelavcem in prijateljem za izraze sožalja in podarjeno cvetje.*

*Hvala tudi vsem, ki ste ga pospremili
na njegovi mnogo prezgodnji zadnji poti.*

Jadranka Magazin

NAŠ GLAS

**PISANJE
ZA BRANJE**

ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE

ZA VSAK SLUČAJ IMA FAJMOŠTER KUCHARICO...

V eni od prejšnjih števil Našega glasu smo vam našeli ugodnosti, ki so na razpolago v našem podjetju. Ker je vsaka stvar povezana s plačili, bonitetami in ugodnostmi zelo sporna in je že majhna nejasnost dovolj, da pride do nesporazumov, smo se odločili, da vam v naslednjih številkah malo podrobneje predstavimo ugodnosti, ki jih Droga Portorož d.d. nudi svojim zaposlenim.

stvenega zavarovanja spadajo 3 police:

- a) Po 1. polici smo zavarovani vsi zaposleni za primer:
- smrti zaradi nezgode
 - invalidnosti

Po želji pa ste lahko zavarovani še po 2. in 3. polici (po eni, drugi ali pa kar po obeh):

- b) Če ste zavarovani po 2. polici, vam pripada zavarovalna vsota v primeru:
- smrti zaradi nezgode
 - invalidnosti
 - smrti zaradi bolezni
 - stroškov zdravljenja do 100.000 SIT

- c) V primeru, da ste si izbrali 3. polico, pa vam pripada vse, kar je naštet pod točko b), poleg tega pa tudi dnevna odškodnina.

Pa obravnavajmo primerček:

Če si Pinko Palinko na pikniku (ali na plaži, v postelji, na snegu... skratka: kjerkoli in kadarkoli) zlomi nogo (ali se mu zgodi kakšna druga nezgoda), mora izpolniti obrazec 'Prijava nezgode' in se mu s pomočjo tega obrazca in drugih prilog (bolniški list, izvid specialista,...) izplača odškodnina. Če je Pinko Palinko imel še kakšne dodatne stroške zdravljenja, povezane z nezgodo, ki jih je kljub vsem ostalim zavarovanjem moral kriti sam (plastičen mavec, bergle,...), mu jih v znesku do 100.000 SIT povrne zavarovalnica **ob predložitvi originalnega računa!**

P.S.: Kljub nesreči, ki nikoli ne počiva, vam želim veliko sončka in veselo smučarjijo!

Silvija BENČIČ

Tokrat je tema namenjena tistim 'redkim primerkom', ki imajo na zdravstvenem področju v življenju res srečo, da še niso spoznali Murphyja z njegovimi unikatnimi zakoni, katerih se sicer ne da dokazati, so pa edini, ki držijo vedno ko ni treba - ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE.

V Drogi imamo poleg obveznega zdravstvenega zavarovanja, ki so ga dolžni zagotoviti zaposlenim vsi delodajalci, urejenih še nekaj oblik zavarovanja (ki pridejo prav v primeru 'bližnjega srečanja z Murphyjem'). To so:

1. Dodatno zdravstveno zavarovanje (PZZ)

Vsak zaposlen je še dodatno zdravstveno zavarovan pri Adriaticu d.d., razen v primeru, če se temu ni izrecno odpovedal. Ta vrsta zavarovanja je pogoj za brezplačen obisk pri splošnem zdravniku, zobozdravniku,...

2. Nezgodno zdravstveno zavarovanje

Je sklenjeno pri Zavarovalnici Triglav d.d. V paket nezgodnega zdrav-

Foto: Jadran RUSJAN

BORZNI KOMENTAR

BORZA, NI NIČ DRUGEGA KOT ZRCALO GOSPODARSKEGA DOGAJANJA...

Kaj naj napišem? Kaj naj komentiram? Ali naj poskusim secirati trenutno borzno dogajanje in iskati mikroskopske razloge za trenutno negativno vzdušje borznih akterjev?

Na srečo nimam toliko časa, da bi se posvetil temu brezplodnemu delu. Z uporabo metode abstrahiranja (razlaga: odmislenje, zanemarjanje nepomembnih stvari), lahko zelo hitro seštejemo dva plus dva in ugotovimo, da so razlogi za trenutno borzno mrtvilo bolj vsebinski. Poglejmo na primer, ali na borzni tečajnici kotira kakšno tehnološko podjetje, katerih panoge v svetovnem merilu dosegajo zelo visoke stopnje rasti? Poleg Leka, Krke, in še kakšnega manjšega podjetja, kot na primer Mitol, ni ravno gneče.

Poglejmo, ali je katero izmed kotirajočih podjetij izvedlo kakšen razvojno perspektiven prevzem ali združitev? Poleg Mercatorja in priprav Luke Koper in Intereurope ter NKBM in SKB, se kaj posebnega ni dogodilo.

Vidimo, da podjetja poslujejo v svojih obstoječih okvirih in se (vsaj za enkrat še) držijo strategije notranje rasti.

In kje naj potem investitor na slovenskem kapitalskem trgu išče naložbene možnosti? Pa vendar ni vse tako, kot na prvi pogled izgleda!

Lek poskuša s prevzemi na Poljskem, Mercator se širi na Hrvaško in v BiH, Gorenje prav tako, slovenske družbe za upravljanje so naredile prve korake k sodelovanju pri privatizaciji v BiH, sledijo Makedonija in Črna gora, itd...

Za konec pa mi dovolite, da povzamem opredelitev borznega izraza špekulant:

"Udeleženec na trgu, ki kupuje oziroma prodaja vrednostne papirje na podlagi pričakovanih prihodnjih gibanj tečajev le-teh, ponavadi deluje v nasprotju s splošnimi trendi na trgu, saj kupuje, ko tečaji padajo, in prodaja, ko tečaji naraščajo. Zato njegovo delovanje lahko vpliva na trg tudi stabilizacijsko. Zaslužki špekulantov so ob sicer zelo velikem tveganju lahko zelo visoki."

Trenutne vrednosti:

DRPG	=	34.800,35 SIT
SBI	=	1.815,42 točk
PIX	=	1.461,61 točk
BIO	=	106,61 točk

Pa ne pozabite, da tudi v tem tisočletju velja: **borza je igra na dolgi rok!**

Aleš ŠKRABA

KADROVSKE NOVICE

ZAPOSLENOST V JANUARJU 2000

31. 1. 2000 je bilo zaposlenih 619 delavcev, od tega 295 moških in 324 žensk.

V DROGA d.o.o. BUJE je bilo zaposlenih 26 delavcev, v SOLINE, Pridelava soli, d.o.o. pa 22 delavcev.

Prihodi delavcev:

V januarju smo sprejeli 15 novih sodelavcev za določen čas in sicer

4 v Skupnih službah,

1 v PC Začimba,

5 v PC Zlato polje in

5 v PC Argo.

Odhodi delavcev:

V januarju ni nikomur prenehalo delovno razmerje.

V FEBRUARJU PRAZNUJEJO OKROGLE OBLETNICE

20 - letniki

Marija ŠKRINJAR iz PC Gošad

Bogdan VALENCIČ iz PC Zlato polje

NAŠIM SLAVLJENCEM ČESTITAMO
IN NAZDRAVLJAMO
OB DELOVNEM JUBILEJU!

Jubilejne nagrade se izplačujejo na osnovi 3. točke 50. člena Podjetniške kolektivne pogodbe družbe.

Kadrovska služba

SODELOVANJE S KUPCI

DELAMARIS - naš poslovni partner 120 LET TRADICIJE

Septembra 1999 je podjetje Delamaris praznovalo visok jubilej - 120-letnico obstoja podjetja, ki ga je na istem mestu, kot stoji še danes, leta 1879 ustanovil Francoz Emile Roulet.

Delamaris je danes naš pomemben poslovni partner - kupec naših mešanic začimb (PC Začimba) ter omak (PC Argo).

Z njim pa nas seveda družijo tudi skupno življenje v okviru DO HP Droga Portorož v obdobju od leta 1978 do 1989. Od tedaj dalje stopata Delamaris in Droga po samostojnih poslovnih poteh, a pomembno je, da sta ohranila poslovno sodelovanje.

Verjamem, da se še veliko zaposlenih, ki v Drogi delajo že "od tistih časov", dobro spominja tega obdobja in da vezi, ki so se stkale tedaj, še živijo.

Ne dvomim, da nas vse skupaj zelo zanima, kakšen je Delamaris danes.

Kratka osebna izkaznica Delamarisa:

Osnovni podatki:

Ime podjetja in naslov: Delamaris, Konzervna industrija d.d., Tovarniška 13, Izola

Vodstvo: Direktor Vojko Maver; komercialni direktor Branko Pišlar; direktor tehničnega sektorja Boris Loredan.

Lastništvo: zaposleni 52%, Riba d.o.o. 20%, PID Modra linija 28%.

Zaposleni: število 200, od tega 125 žensk, povprečna starost 40 - 45 let.

Izobrazba: nepopolna osnovna 34%, osnovna 30%, poklicna 14%, srednješolska 15%, višješolska 4%, visokošolska 5%.

Poslovni podatki:

Dejavnost: Predelava in konzerviranje rib, proizvodnja ribjih izdelkov, predelava in konzerviranje zelenjave, ostale dejavnosti

Skupine proizvodov:

- Sardine (v semenskem in olivnem olju, lastnem soku in paradižnikovi omaki ter pikant in z limono)-
- Ribje predjedi (Delamaris, Weekend, Provencale, Izola Brand, Picnic)
- Fileti skuše (v semenskem in olivnem olju ter paradižnikovi omaki)
- Paštete (turistična, ribja in tunina)
- Tunini proizvodi (fileti)

Kakovost naštetih ribjih izdelkov je že dolgo poznana in še danes ne morem ostati "hla-

den" ob njih. Ne zanikam niti svojih emocij ob teh izdelkih, saj segajo še v čase, ko sem delal v službi marketinga kot produkt-ni vodja ribjega programa. Tedaj sem imel priložnost natančno spoznati te izdelke in kulinarčne dobrote, ki jih z njihovo pomočjo lahko pričaramo.

Struktura prodaje: domači trg 39%, izvoz 61%

Tržni delež na domačem trgu: 45%

Gibanje proizvodnje po letih (po številu konzerv): leto 1896 833.000, leto 1983 48.123.487, leto 1990 32.716.628, leto 1995 18.534.840, leto 1998 22.929.567

Konkurenčne prednosti:

Edini proizvajalec na domačem trgu, ohranjanje visoke kakovosti ribe z lastnim ulovom in s sodobno tehnologijo ulova, tradicija 120-letnih receptur in postopkov predelave, uporaba naravno fermentirane zelenjave v procesu proizvodnje predjedi, proizvodi brez konzervansov, izdelki zdrave prehrane doma in v tujini.

Vizija družbe:

Uvajanje sodobne tehnologije, preselitev v nove poslovne prostore na novi lokaciji, razvijanje kakovostnih in raznovrstnih

proizvodov ter sodobne embalaže, zagotavljanje primerne socialnega statusa zaposlenih, dvigovanje in utrjevanje ugleda slovenskega proizvajalca.

Poslanstvo družbe:

Ponuditi potrošnikom zdravo in visoko kakovostno hrano, primerno za odrasle in otroke.

Delamaris je nedvomno zanesljiv nosilec dolgoletne tradicije ribištva in konzerviranja predvsem "morske" hrane, in se uspešno sooča z vsemi sodobnimi poslovnimi izzivi, kar nedvomno kaže tudi njegovo sedanje uspešno poslovanje.

V Drogi si želimo Delamarisovega uspeha in nadaljevanja dobrega poslovnega partnerstva, ki bo koristilo obema.

Ob tej priložnosti želim imenovati predstavnike iz Delamarisa, s katerimi najpogosteje poslovno sodelujemo: To so Denis Kozlovič in Vera Batelič iz nabave ter Orjana Kocjančič iz razvoja. Dobre stike imamo tudi z vodstvom, še posebej z direktorjem Vojkom Maverjem in komercialnim direktorjem Brankom Pišlarjem, kateremu se še posebej zahvaljujem za podatke, ki so mi bili v pomoč pri pisanju tega članka.

Boris BIRSA

TRŽNE RAZISKAVE

RAZISKAVE TRGA IN TRŽENJA V DROGI

Tržne raziskave zmanjšajo tveganje pri odločitvah, povsem odpraviti pa ga ne morejo. Te raziskave niso le del enote tržnih raziskav v podjetju.

Raziskovanje je del vsakdanjega življenja večine ljudi. Vedno večja izbira izdelkov, storitev in prostora aktivnosti na eni strani ter vedno bolj natrpan urnik na drugi strani povzročajo, da želimo svoj čas in denar kar najbolj kakovostno izkoristiti. To pomeni, da se poskušamo družiti z ljudmi, kupovati izdelke, najemati storitve in početi tiste aktivnosti, ki nas v življenju zadovoljujejo. Ker smo v svojem bivanju omejeni s časom in denarjem, pogosto raziskujemo in iščemo informacije, ki nam omogočajo, da bi do željenih ciljev prišli hitreje ali s čim manj sredstvi.

Denimo, da si po letu stresnega dela želimo privoščiti težko pričakovane počitnice v oddaljeni državi in da vemo, da bomo imeli za to na razpolago dva točno določena tedna. Najbrž bomo naredili majhno raziskavo in najprej prosili za informacije sorodnike, prijatelje in znance, nato pa se bomo odpravili na kakšno turistično agencijo, kjer nam bodo posredovali podatke o ponudbi in cenah turističnih storitev in letalskih vozovnic. Na osnovi vseh zbranih podatkov in na osnovi prihrankov (ali dovoljenega negativnega stanja na tekočem računu), ki smo jih namenili za naš tako željen počitek, se bomo odločili za določeno alternativo ali pa zaključili, da smo si zastavili previsoko željo in dopust preživeli doma. **Raziskava nam torej omogoča večje število kakovostnih informacij, boljše poznavanje določenega problema, manj tveganja pri odločitvah ter racionalnejšo uporabo časa in denarja.** Le malo je namreč takšnih ljudi, ki si lahko privoščijo popolnoma svobodno in avanturistično življenje. Nenazadnje je tudi za takšno življenje potreben nemiren in raziskovalen duh ter želja po raziskovanju in doživljanju drugačnosti.

Raziskovanje bi moralo praviloma biti del vsakega dela, saj delo lahko poenostavi in najde nove načine, kako delo opraviti bolje, v krajšem času in z večjim zadovoljstvom - tako

zaposlenih kot tudi strank. Nujen del vsakega raziskovanja je **komuniciranje**. Na eni strani pridobivamo mnenja, na drugi pa posredujemo mnenja, pritožbe, pohvale in ideje. Ko si sodelavci izmenjujemo mnenja o posameznih problemih, se nam pogosto utrne kakšna dobra rešitev. Seveda pa nam takšno raziskovanje in komuniciranje jemlje čas, ki bi ga lahko izkoristili 'za bolj pomembne zadeve'. Res je sicer, da vsaka izmenjava mnenj ni plodna, vendar pa se zdi ta način reševanja problemov kljub vsemu najbolj učinkovit, saj si posamezno (naše ali tuje) mnenje oplemenitimo z mnenjem drugih. Tako postane to bolj objektivno in ustrezno realnemu dogajanju. Če smo dojemljivi za ideje drugih, in če smo pripravljeni sprejeti boljše rešitve od tistih, ki smo si jih sami zamislili, si s tem razširimo lastna obzorja in si delo nemalokrat olajšamo.

Kaj je najpomembnejša naloga **raziskav trga in trženja**? To je **povezovanje potrošnikov in proizvajalcev** (naročnikov raziskav) **preko podatkov**, ki jih pridobimo v raziskavah. Zaradi boljšega poznavanja razmer je tveganje pri odločitvah manjše, zato je odločanje boljše, trženje pa učinkovitejše. V današnjem, zelo konkurenčnem poslovnem okolju, zanašanje na lastno intuicijo ali lastne izkušnje, žal, več ne zadošča. Če torej želimo postati in ostati

uspešni, moramo pozorno spremljati spremembe na trgu, pa tudi potrebe, želje in zahteve potrošnika. Uporabnost podatkov tržnih raziskav pa ni omejena le na področje prodaje, oglaševanja in distribucije, ampak jih je priporočljivo upoštevati tudi na področju proizvodnje in celovite politike podjetja. Tržne raziskave igrajo torej odločilno vlogo pri razlagi okolja, odkrivanju priložnosti na trgu, oblikovanju pristopov pri trženju ter pri ovrednotenju in kontroli trženja.

Glede na to, kakšen problem želimo raziskati, ločimo tržne raziskave na:

Nikoli ni tako dobro, da ne bi moglo biti še bolje, oziroma kako bi bilo, če bi se vse želje uresničile.

TRŽNE RAZISKAVE

Tlačanke v fevdalizmu marketinga (od leve proti desni): Tjaša, Slavica in Katja

- **preiskovalne**, kjer o raziskovalnem problemu ne vemo veliko, zato iščemo osnovne podatke, ki nakazujejo možne rešitve;
- **opisne**, kjer iščemo količinske podatke za že znane probleme (npr. koliko odstotkov ljudi pije kavo), in
- **vzročne**, kjer odkrivamo vse možne vzroke določenega obnašanja ali razloge za določen poslovni problem.

Po trajanju so tržne raziskave lahko **enkratne** (ad hoc) ali **kontinuirane**. Med kontinuiranimi raziskavami ima pomembno mesto panel trgovin, kjer gre za spremljanje prodaje, cen, distribucije in zaloga določenih skupin izdelkov na vzorcu trgovin različnih velikosti. Na osnovi podatkov o prodaji naredimo oceno vrednostne in količinske velikosti trga in tržnih deležev posameznih konkurentov za posamezno skupino izdelkov.

Pri **kvalitativnih** raziskavah običajno raziskujemo globlje razloge za neko

vrsto obnašanja potrošnikov (ZAKAJ), iščemo možne razsežnosti določenega problema na manjšem vzorcu potrošnikov, pogosto v obliki skupinskih diskusij ali individualnih intervjujev. Največkrat so kvalitativne raziskave osnova **kvantitativnim** (KOLIKO), kjer pri večjem številu ljudi preverjamo priložnosti, razširjenost določenega problema oz. obnašanja potrošnikov, vendar se v globlje razloge ne spuščamo.

Pred samo izvedbo raziskave je potrebno natančno opredeliti **problem in cilje raziskave**, na tej osnovi pa potem oblikovati **načrt** raziskave, ki vključuje poleg oblikovanja vprašalnika tudi:

- **vire podatkov**, ki so lahko primarni (raziskava) in sekundarni (npr. članki v revijah, podatki Gospodarske zbornice Slovenije, Statističnega urada Slovenije);
- **raziskovalne metode**: opazovanje, skupinski intervju, spraševanje, poskus;

- **raziskovalne instrumente**: vprašalnik, videokamera za snemanje, ...;
- **načrt vzorčenja**: vzorčna enota (koga anketiramo), velikost vzorca (koliko ljudi), postopek vzorčenja (kako - npr. med obiskovalci trgovine naključno izbiramo anketirance);
- **oblike komuniciranja**: telefon, pošta, osebni stik.

Načrtu raziskave sledi izvedba in **zbiranje informacij** (največkrat anketiranje). Zbrane podatke raziskovalci **analizirajo** in pripravijo **poročilo**.

Tržne raziskave so v Drogih organizacijska enota v marketingu. Aktivnosti v tržnih raziskavah so opredeljene v letnem planu marketinga ali v okviru poslovnih projektov, ki jih potrjuje uprava. O **izvajalcu** tržne raziskave odločata v podjetju direktor marketinga in uprava, in sicer glede na problem oz. cilje raziskave, glede na sredstva ter glede na priporočila enote tržnih raziskav. Izvajalci trženjskih raziskav so lahko zunanje trženjsko-raziskovalne ustanove ali enota tržnih raziskav v Drogih. Zunanje trženjsko-raziskovalne ustanove nam, zaradi svojega nevtralnega položaja in specializiranosti za nekatere raziskave, omogočajo dostop do objektivnejših in popolnejših podatkov o dogajanju na trgu ter o potrebah in željah kupcev. V tej zvezi delujejo tržne raziskovalke kot kontaktne osebe, saj so zadolžene za razlago izhodišč raziskave in podajo ostalih informacij, ki so nujne za načrtovanje in izvedbo same raziskave. Oddelki tržnih raziskav izvajajo tržne raziskave samostojno takrat, ko ni ogrožena objektivnost rezultatov raziskave ali takrat, ko je izvedba v okviru podjetja edina smiselna (npr. raziskave reklamacij naših izdelkov, popisi izdelkov).

Glavna **področja raziskovanja v Dro-**

TRŽNE RAZISKAVE

Tudi to je lahko raziskava!

gi, ne glede na to, ali raziskavo izvajajo zunanje agencije ali enota tržnih raziskav, so:

- spremljanje trga nekaterih skupin izdelkov preko panela trgovin, obiskov maloprodajnih mest in analiz poročil in pogovorov s potniki in pospeševalci prodaje,
- raziskovanje pozicije blagovnih znamk in obnašanja potrošnikov določenih skupin izdelkov,
- periodično, dvakrat letno testiranje zaznane kakovosti kave pri potrošnikih,
- sodelovanje pri razvoju novih izdelkov, embalaže, oglasov in pristopov trženja,
- enkratne raziskave, za katere se je pojavila potreba v procesu poslovanja (npr. testiranje izdelkov, embalaže, oglasov; raziskava trga paštet),

- merjenje zadovoljstva potrošnikov in partnerjev,
- merjenje učinkovitosti oglaševanja,
- sodelovanje pri strateški kontroli trženja,

- druge raziskave, ki se izkažejo za nujne in potrebne.

Ta področja bodo tudi predstavljena v rubriki Tržne raziskave v prihodnjih številkah glasila.

Z raziskavami se trudimo odkrivati priložnosti, vendar pa odkrivanje novih priložnosti poslovanja podjetju še ne zagotavlja, da te priložnosti tudi dejansko izkoristi. Potrebno je namreč preveriti, ali obstoječa tehnologija omogoča proizvodnjo oz. predelavo novih izdelkov, ali so spremembe embalaže tehnološko izvedljive, ali so potrebne dopolnitve tehnologije, nove zaposlitve, investicije v opremo, itd. Prav zaradi tega ne bi smele biti tržne raziskave le del enote tržnih raziskav oz. trženjskih funkcij v podjetju. Sodelovanje drugih oddelkov je torej ne samo zaželeno, ampak nujno. Zato je zaznavanje trženjskih priložnosti ter razumevanje trženjskih problemov in obnašanja potrošnikov pomembno za vse funkcije podjetja.

Katja ULJAN
(in drugi avtorji različnih virov)

Foto: Jadran RUSJAN

NOVI IZDELKI

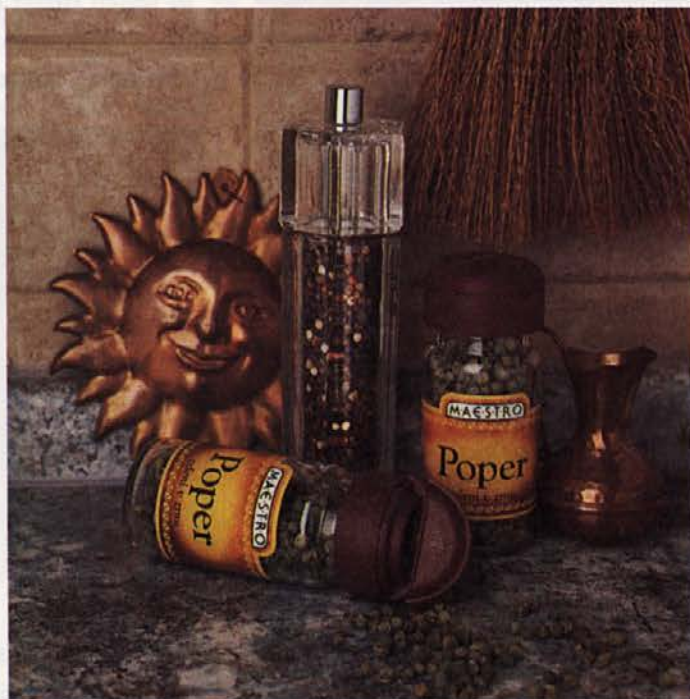
POPER ZELENİ V ZRNU - kozarček neto 23 g

Spet smo dopolnili naš bogati asortiman začimbnih izdelkov in našim zvestim kupcem ponudili različico kraljevske začimbe – posušen ZELENİ POPER v zrnu.

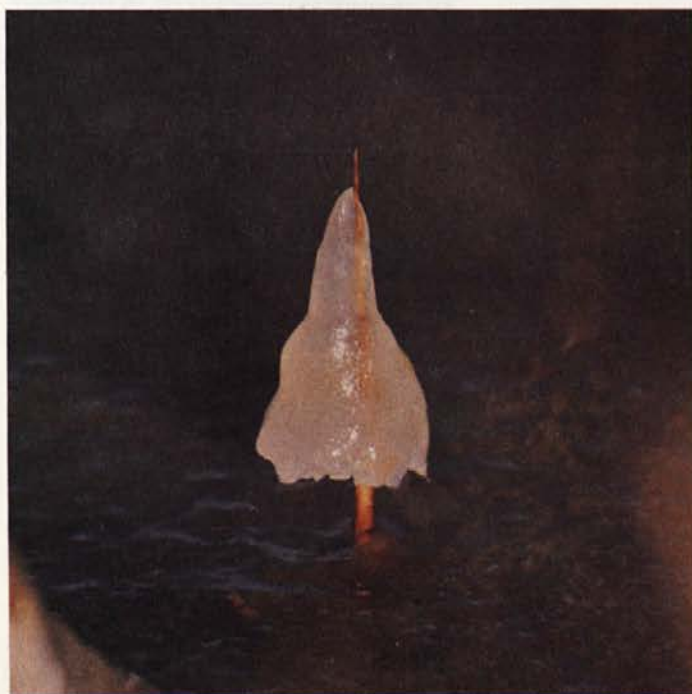
Zeleni poper dobijo, če v komaj obranih plodovih s posebnimi metodami in sredstvi prekinejo encimatsko delovanje in s tem ohranijo zeleno barvo.

Zeleni poper je najbolj mila različica te kraljevske začimbe. Zato ga uporabljamo v vseh tistih jedeh, kjer želimo doseči izrazit, a ne preveč pekoč okus po popru. Idealen je za bogate poprove omake in poprove zrezke. Pred uporabo zrna zelenega popra nekoliko stremo. Lepo se ujema z vsemi dišavnicami.

Helena ČOK

NOVICE IZ PC GOSAD

Zimska igra narave

Foto: Jadran RUSJAN

Komaj se je pričelo leto, že smo sredi intenzivnega dela. Zaradi gripe smo sicer prekinili računalniški tečaj, vendar upamo, da bomo računalniško izobraževanje lahko kmalu spet nadaljevali.

Zdravniški pregledi potekajo po zastavljenih datumih, le zaradi obilice dela v vzdrževanju in tudi odsotnosti posameznikov zaradi bolezni se datumi premikajo; vendar jih bomo zaključili do konca marca.

Prvi izpiti delavcev, ki se izobražujejo na VI. stopnji, so za njimi in prav vsi smo zadovoljni, da jim gre, da kljub vsem naporom na delu lahko tudi redno obiskujejo predavanja, kar se jim obrestuje pri izpitih. Na V. stopnji imajo vsak dan predavanja do pozne noči.

Največja zanimivost pa je pripravljanje projektne dokumentacije za izgradnjo prizidka k obstoječemu proizvodnemu obratu, ki naj bi se začela v aprilu in maju – ko imamo kolektivni dopust, pred sezono predelave vrtnin.

Danica KRAJNC

MI MED SEBOJ

PREDSTAVLJAMO VAM DOBRO ZNANE OSEBE

Je kdo med nami, ki jih ne pozna? Vsi jih obiščemo ali spoznamo 15. v mesecu.... Redkokdo med nami jih ni še nikoli vpraševal nekaj, kar bi moral že vedeti... Kaj pomeni ta odtegljaj, kaj drugi... In kdo jih še ni prosil za izpolnitev kreditne pole, ki jo mora imeti prav takoj, pravzaprav bi jo potreboval že včeraj... ne, prav nikoli ne moremo počakati do jutri... Takšni smo, kar priznajmo si! In sedaj gotovo že veste, katere sodelavke in sodelavca vam želimo predstaviti? Uganili ste, obračunovalce plač!

Podpisane smo se malce pomudile pri naših obračunovalkah in obračunovalcih plač ter jim zastavile enaka vprašanja. Pri tem nismo spregledale niti "ta glavnega", ki pri obračunu plač drži vse niti v svojih rokah, da ne rečemo v računalniku.

OBRAČUN PLAČ V DROGI PORTOROŽ:

GOSAD - Milica JAKL

ZLATO POLJE - Vinka BOŠTJANČIČ

ARGO - Enzo SCOTTO DI MINICO

ZAČIMBA - Sonja KRMAC

PRED. SKL. SOLI - Valter RADOVAC

SKUPNE IN ŠTABNE SLUŽBE -
Silvana TRENTA, Nada GRLJ

LOGISTIKA - Soka GREGORVIČ

KOORDINATOR - Jože ŠORGO

MILICA JAKL v PC GOSAD je pogovor skušala preložiti. Ko pa smo ji povedali, da NAŠ GLAS ne more čakati (proti koncu meseca ga zaposleni kar hočejo imeti na mizi ...), je pristala na pogovor, čeprav je bila pri odgovarjanju bolj zadržana.

V DROGI je že 25 let, nekaj let je delala tudi na odkupni postaji v Središču, ko pa je bil zgrajen novi proizvodni obrat, je prevzela delo, ki ga še danes opravlja - obračun plač.

Trdi, da je včasih z večjo težavo opravljala delo, danes pa ji gre veliko lažje od rok. Je simpatična in duhovita sogovornica, ko pa ji "številke ne gredo od rok" (beri, ne "štima"), jo je bolje pustiti pri miru ... saj jo to spravi v kar slabo voljo. Sicer je prijazna in pripravljena pomagati, čeprav je njeno delo tudi nevhvaležno. Saj veste, kako je, kdor ni zadovoljen s plačo, zagodrnja najprej pri Milici...

Z Milico se je za NAŠ GLAS pogovarjala Danica KRAJNC kateri je gospa Milica povedala še tole: Ob obračunu plač opravlja še druga dela, pa bi delo menjala, če bi bila možnost.

Petnajstega v mesecu se počuti kot koš za smeti...

Pred desetimi leti so zaposleni bili zadovoljni, sedaj so malo manj!

Pri svojem delu ne bi dosti spremenila, rada pa bi imela boljši računalnik, opremo...

Kar nekaj je stvari, ki jo motijo, kar pa navsezadnje ni tako pomembno. Delo je rutinsko, če pa je kdo žalosten, ji ni vseeno, saj smo nazadnje vsi ljudje.

Svojim sodelavcem preko NAŠEGA GLASU sporoča: Imejmo se vsi skupaj čim lepše, saj čas tako hitro mineva!

V ZLATEM POLJU plače obračunava VINKA BOŠTJANČIČ. Z njo se je pogovorila Manuela Ferenčič - Meden.

Našim intervjujancem smo postavile povsem enaka vprašanja in sicer tale:

1. Ali bi raje delali karkoli drugega kot obračunovali plače?
2. Kako se počutite 15. v mesecu?
3. Vaše delo in ljudje - danes in pred desetimi leti?
4. Bi morebiti pri svojem delu karkoli takoj spremenili, če bi lahko? In kaj bi to bilo?
5. Kaj vas pri vašem delu najbolj veseli in kaj žalosti, mogoče jezi?
6. Bi preko NAŠEGA GLASU radi karkoli sporočili svojim sodelavcem?

MI MED SEBOJ

Vinka je (kljub 18-letnemu stažu v DROGI) na področju obračuna plač pravzaprav "nova". To delo je začela opravljati šele pred približno dvema letoma, ko je nadomestila Nevo Mahne, ki se je takrat upokojila. Obdobje Vinkinega uvajanja v delo je bilo kratko, saj je bila pridna učenka, poleg tega pa je pravi matematični tip človeka, rojena za delo s številkami.

Že na prejšnjem delovnem mestu skladiščne evidence je znala na pamet vse šifre izdelkov (in tudi zelišč, ki jih je ogromno!). Ta lastnost ji je seveda izdatno olajšala delo in je seveda pomenila tudi velik prihranek časa in hitreje opravljeno vnašanje raznoraznih podatkov v računalnik.

Vinkin spomin za številke še vedno deluje, saj zdaj obvlada vse matične številke zaposlenih. Skupaj s sodelavko Vojko, ki ve za vse rojstne dneve, sta pravi informacijski center. To veliko pomeni tudi nam ostalim, saj nas pravočasno opozarjata, kdaj je treba komu voščiti.

Nad svojim sedanjim delovnim mestom se sicer prav nič ne pritožuje, zamenjala je le pisarno in se preselila v zgornje nadstropje, vseeno pa ji je bilo bolj všeč prejšnje delovno mesto. Sedaj poleg obračunavanja plač opravlja tudi delo likvidatorke, kontrolira pa tudi žigosno uro, kar sicer spada k obračunu plač, menda pa to v DROGI ni ravno "pravilo".

Petnajstega v mesecu nima nobenih posebnih občutkov, saj mora biti vse delo, ki omogoča izplačilo plač, opravljeno že veliko prej. Najhujši so prvi dnevi v mesecu, ko zaključuje prejšnji mesec. Takrat tudi skoraj ne more manjkati v službi. Na srečo se ji to še ni zgodilo.

Najbolj jo jezi, ko v kritičnih dneh tik pred zaključevanjem obračuna ugotovi, da komu manjkajo ure, če-

prav je iz žigosne ure razvidno, da je bil v službi.

Takrat mora priskočiti na pomoč Vojka, ki sicer skrbi za razpis delovnih nalogov. Skupaj prečeseta vse delovne listke za cel mesec in ure uskladita.

Ni se še zgodilo, da bi kdo zaradi njene napake ostal brez plače. Pravi, da se to skoraj ne more zgoditi, a kljub temu... malce s strahom odpira že natiskane plačilne liste, saj šele takrat lahko preveri, če imajo vsi vse pravilno obračunano. Takrat tudi vidi rezultat svojega enomesečnega dela.

Pri njenem delu jo najbolj moti to, da se ljudje razburjajo in pritožujejo nad stvarmi, na katere ona nima prav nikakršnega vpliva - kot je na primer zloglasni korekcijski faktor, kadar je znižan.

Za svoje sodelavce Vinka nima posebnega sporočila, saj meni, da je veliko bolje, če se običajna nesoglasja in težave, do katerih prihaja v vsakem delovnem okolju, rešuje s pogovorom.

V ARGU obračunava plače moški sodelavec **ENZO SCOTTO DI MINICO**. Z njim se je pogovorila Dragica MEKIŠ. In kaj je povedal Enzo na skupna vprašanja?

Foto: Jadran RUSJAN

"Ne, svojega dela ne bi menjal, imam ga kar rad. Sem zadovoljen. Sredi meseca, torej 15., se počutim nekoliko napeto, saj veste, vprašanj je precej, pride tudi do ugotavljanja kdo ima in kdo nima prav ... Tako je pravzaprav še nekaj dni po 15. Vendar pa, če je kakšna napaka, jo vedno popravimo. Teoretično lahko pride tudi do napake, ki je nihče ne opazi, a to se le redko zgodi. ...

V primerjavi z minulimi desetimi leti so danes precejšnje razlike pri delu. Računalniške obdelave zahtevajo maksimalno koncentracijo in pozornost pri delu. Napake pa ostajajo ne glede na računalnike.

Je pa delo bolj dinamično in zanimivo.

Ljudje pred desetimi leti in danes? Ha, danes so, mogoče, bolj zahtevni, bolj izobraženi in hočejo več vedeti. Z druge strani pa so razlike med ljudmi vedno večje in se to odraža v vedenju posameznikov".

In kaj bi Enzo spremenil, če bi mogel? Uvedel bi še štirinajsto plačo, saj je že povedal, da rad dela! In smeh!

Kaj ga veseli? Delo. Kaj pa žalosti? Skoraj nič - ali pa le, če komu ne more pojasniti kakšne zadeve. Sicer Enzo ve, da je med svojimi sodelav-

MI MED SEBOJ

ci sredi meseca najbolj iskana in priljubljena oseba, a jim vseeno sporoča, da jim želi vse tisto, po kar k njemu prihajajo 15. v mesecu.

Tudi v našem najmlajšem PC plače obračunava moški sodelavec, **VALTER RADOVAC**. Z njim se je pogovarjala Tatjana Mičovič.

Valter ob obračunu plač že približno leto dni opravlja tudi delo vodje izmene. Pravzaprav to počne od nove organiziranosti predelave in skladiščenja soli v samostojen profitni center, brez SOLIN. Pred tem je bil Valter vodja proizvodnje magnezija, dokler ta program ni bil ukinjen. Na pogovor za NAŠ GLAS je nerad pristal, zaradi obilice dela, ki ga imajo zaposleni, saj veste, so zimski časi...

Obračun plač mu sicer ne povzroča posebnih težav in tudi 15. v mesecu se počuti dobro kot, verjetno, vsi ostali zaposleni v DROGI, dokler je plača...

Pred desetimi leti se je bilo lažje dogovarjati glede dela, ljudje so bili bolj sproščeni, pripravljeni na sodelovanje, lažje so prijeli za delo. Danes pa so mnogi precej nervozni, napeti, nezadovoljni. Plače so

nizke, ali - bolj natančno - življenje je drago. Nezadovoljstvo vlada zaradi viškov ljudi. Delo je bilo nekoč težje, bilo je bistveno več fizičnega dela, danes pa so stroji, manj je ročnega dela.

Pri svojem delu bi Valter spremenil (če bi lahko) to, da bi delo opravljal brez kopice papirjev, ki jemljejo veliko časa.

Sicer pa mu je delo, ki ga opravlja, všeč. Po NAŠEM GLASU pa sporoča vsem, naj pri delu ne obupujejo, če imajo težave, saj so vse rešljive!

V ZAČIMBI plače obračunava gospa **SONJA KRMAC**, in to že celih 14 let, natanko od 1. 3. 1986.

Pred tem je bila zaposlena v materialnem knjigovodstvu v TOZD ŽIVILA Izola, takrat sestavnemu delu DROGE. Ob nastajanju tega članka je bila nekoliko bolna in manj pripravljena na pogovor. Vendar to ni bil razlog njene slabe volje, saj je ravno Sonja Krmac v ZAČIMBI sinonim za dobro voljo in optimizem; še več, nemalokrat je ravno ona tista, ki zna oceniti, kdo je potreben pomoči, in je sodelavcem na voljo za kakršnokoli pomoč. Z njo se je pogovorila Ida Lesjak-Selič. Delo, ki ga opravlja, jo veseli in ga

opravlja z veliko mero dobre volje, čeprav to ni zmeraj lahko. Človek vsega ne sme pokazati, saj se slaba volja zaposlenih prenaša tudi nanjo in predvideva, da je tako tudi obratno. Zaposlenim skuša pomagati po svojih najboljših močeh, bodisi pri izpolnjevanju raznih obrazcev in podobnem. Poleg tega opravlja še delo likvidatorja računov in kopico drugih del, ki jih marsikdo niti ne opazi.

15. v mesecu je včasih dobre volje, če vidi okoli sebe zadovoljne ljudi, in obratno. Obremenitve z raznimi podatki, zbiranjem števil in vseh mogočih presegov so na dan plačila poplačane z zadovoljstvom zaposlenih, ali pa, kakor že rečeno, tudi ne.

Pred desetimi leti so ročno opravljali večino delovnih nalog, seštevanje, računanje itd. Ravno tako so vpisovali razne podatke zaposlenih. Sedaj pa je bistveno drugače. Računalniki so nam v veliko pomoč. Pred leti je večina imela le hranilno knjižico, tekočih računov je bilo manj in so zato na plačilni dan prihajali vsi zaposleni k njej. Danes na ta dan ni "gneče". Delavec gre na bankomat in vidi, koliko je plače. Pa še nekaj je: pred leti so bili pogosti poračuni, razlike, danes je tega bistveno manj, enkrat letno, na primer... in nekateri 15. v mesecu sploh ne pridejo po plačilno listo.

Kaj bi spremenila pri svojem delu? Zaradi timskega dela in končnih obračunov v skupnih službah na kakšne spremembe ne more vplivati. Seveda pa bi po njenem mnenju bilo možno marsikaj še izboljšati.

Predvsem jo veseli delo z ljudmi, rada jim pomaga in je zadovoljna, kadar so oni zadovoljni. Včasih jo tudi kaj razjezi, vendar to doživljamo vsi. A jutri bo drug dan, boljši dan. To je najboljša tolažba.

MI MED SEBOJ

Foto: Jadran RUSJAN

Svojim sodelavcem Sonja Krmac sporoča, da bi z veseljem rada še veliko let opravljala to delo in jim bila, po svojih močeh, v pomoč. Srčno upa, da se vidimo v novi tovarni v Izoli in se vsem zahvaljuje za razumevanje in sodelovanje.

V skupnih/strokovnih/štabnih službah sta za obračun plač zadolženi SILVANA TRENTO in NADA GRLJ.

V Logistiki pa plače obračunava SOKA GREGOROVIC. Slednja je obenem tudi "deklica za vse" v Logistiki.

Nada Grlj obračunava predvsem plače zaposlenih v nabavi, izvozu in marketingu.

Silvana Trento pa obračunava plače ostalih zaposlenih v skupnih in štabnih službah.

Obračuni plač iz PC se zberejo v skupnih službah in tako zbrani podatki gredo na agencijo za plačilni promet. V skupnih službah dokumentirajo in nakazujejo davke od plač, kredite zaposlenih in podobno. Tu se obračunavajo tudi pogodbe, honorarji itd.

V PC zaradi tega nimajo nič manj dela, saj je tam obračun drugačen, ker gre za obračun proizvodnega dela.

Tri sogovornike smo intervjujali istočasno. Prav zanimivo jih je bilo poslušati. Z njimi se je pogovarjala Dragica Mekiš.

SILVANA TRENTO bi v današnji situaciji raje delala kaj drugega. Zakaj? Zato, ker je obračun plač necenjeno delo in zaradi tega ni pravega zadoščenja.

Na plačilni dan se počuti kot sodelavka (Nada Grlj, op.p.). Različno. Če so sodelavci zadovoljni, je tudi ona boljše volje.

Pred desetimi leti je bilo drugače, sistem obračuna je bil bolj enostaven. Napako so lažje poiskali, sploh so vedeli, kje jo iskati, danes pa...so računalniki boljši, a za nekatere zadeve tudi ne.

Kaj bi spremenila? Marsikaj in nič. Dobro ve, da plača mora biti 15... Kaj dopusti, kaj gripa!

Najbolj jo jezi, kadar ne dobi vseh podatkov pravočasno ...(iz PC, od tajnic, zaposlenih - npr. bolniški list). Razjezi jo tudi, kadar kaj ne "štima". Pravi tudi, da jo včasih kdo tako dvomljivo pogleda, da se počuti kar bedno, potem skuša zadevo razložiti, in je deležna še bolj dvomljivih pogledov...

No, da se kdo ne bo ustrašil, tako zelo hudo zopet ni. Marsikaj jo tudi razveseli, na primer zadovoljstvo sodelavcev, kadar dobijo 13. plačo, ... ali pa, kadar je kdo s svojo plačo zadovoljen, ha, ha - kar pa ni pogosto!

Preko NG sporoča vsem, da si želi razumevanja svojih sodelavcev. Da bi bili vsi s svojo plačo vedno zadovoljni si ni možno niti želeli, torej... vsem vošči obilo dobre volje, tudi 15. v mesecu!

NADA GRLJ opravlja to delo že dobrih 15 let. Pred tem je bila tajnica pri sekretarju takratne TOZD BLAGOVNI PROMET, g. Niku Vareziču.

Na prvo vprašanje, ali bi raje delala kaj drugega, izstreli kot iz topa:

"Da, rada bi šla v penzijo!" Tega si zelo zelo želi. In zakaj? "Zato, ker ima tu na delu vsega zadosti, doma pa dva krasna, še majčkена vnučka!" Le kdo je ne bi razumel?!

Na plačilni dan v mesecu je presrečna, če vse "štima"!

Pred desetimi leti ni bilo toliko pripomb in negotovanja zaradi plač.

MI MED SEBOJ

Bilo je drugačno vzdušje. Obračun plač pa je bil bolj enostaven, lažje je bilo poiskati morebitno napako, danes pa iščeš in iščeš...

Kaj bi spremenila? Pravi, da je njeno mnenje podobno Silvaninemu. Plača mora biti in amen!

Pri svojem delu jo najbolj razjezi, kadar printer noče delati. Takrat je jezna na fante iz informatike.

Včasih jo zaboli kaj, s čimer se ne strinja, na primer 13. plača. Meni, da bi bilo zelo prav, da bi kos 13. plače bil za vse enako debel... (S tem se verjetno strinja še marsikdo, zatoorej upajmo, da bo tale prispevek prebral tudi predsednik uprave, g. Čačovič, op.p.).

Na zadnje vprašanje je gospa Nada odgovorila z vprašanjem: je mar

možno upati, da bomo s svojo plačo kdaj vsi zadovoljni?

Tretja sogovornica gospa **SOKA GREGOROVIC** je na vprašanja odgovarjala zelo poglobljeno.

Dvajset let že obračunava plače. In to za kar specifične delavce v DROGI, nekoč ribiče, danes šoferje, skladiščnike... Pri njenem delu ne smemo spregledati številnih potnih nalogov, dnevnic in opravil, ki so nepogrešljiva v Logistiki.

Na vprašanje, ali bi raje delala kaj drugega, nam je postregla z zelo zanimivim odgovorom:

Obračun plač je zelo nevhvaležno in odgovorno delo, a sama ga še vedno opravlja z veseljem!

Na dan plače je njeno počutje različno. Če so sodelavci zadovoljni,

je ona presrečna, če je obratno, je žalostna skupaj z njimi. Tako je, pa če hoče ali noče, nekako podzavestno.

Zimska igra narave na solinah

Foto: Jadran RUSJAN

MI MED SEBOJ

Pred desetimi leti je bilo drugače. Razlike so velike. So pa tudi normalne, saj morajo biti, mar ne? Pred desetimi leti je bilo več ročnega dela, plače so bile vsem na vpogled... Sleherni delavec je znal svojo plačo preračunati, kontrolirati plačilni list. Danes pa še mi, obračunovalci, ne znamo vsega razložiti ... in se moramo močno poglabiti, da ugotovimo za kaj gre. Iz tega nastajajo dvomi, ali je vse prav ali ni.

"Moje osebno mnenje je", pravi gospa Soka, "da mora delavec priti in vprašati, kar mu ni jasno, in jaz sem vesela, če pride."

"Nekaj pa se le ni spremenilo, in je popolnoma enako kot pred desetimi leti: obračunovalci plač namreč svojega dopusta ne moremo koristiti več kot osem do deset dni skupaj..., zato si želim, da bi bili obračunovalci plač v novi tovarni lokacijsko bolj povezani. Na ta način bi se seznanili s skupnim delom in bi se lahko nadomeščali.

To je predvsem pomembno v primerih nujne zadržanosti (bolezen), kar se meni na srečo ni zgodilo, seveda ni rečeno, da se ne bo... Kolegica pa je morala priti na delo z bolno nogo, šepajoč ... in obračunati plače!"

Na plačilni dan nikogar ne zanima odsotnost obračunovalcev, delavec je delal in mora prejeti plačilo, in tako je prav!

Da jo karkoli zelo jezi, ne more reči, je pa hudo, kadar je stiska s časom. Ob obračunu plač je zadolžena še za likvidaturo računov in oboje je rokovno vezano, napak ne sme biti. Povrh tega je še splošna administracija in slab računalnik, zaradi katerega je potrebno vsaki dve leti menjati stekla na lastnih očalih! Pridružuje se mnenju kolegic, da bi 13. plača morala biti za vse enaka. S tem bi naredili ogromno dobre volje v družbi.

Preko NAŠEGA GLASU pa izraža željo po večji solidarnosti, spošto-

vanju in razumevanju, saj ima občutek, da nas iz dneva v dan bolj zastrupljata egoizem in materializem. Na stranski tir potiskamo vse druge človeške vrednote, ki v človeku ustvarjajo pozitivno energijo. To ni dobro niti za nas, niti ne za generacije, ki prihajajo.

In kaj nam bo povedal prvi mož obračuna plač v DROGI, g. JOŽE ŠORGO?

Ali bi raje delal kaj drugega?

"Fantje si pogosto želijo biti trgovski potniki... jaz pa raje delam plače. Delo je zanimivo, razgibano - srečujem se z mnogimi sodelavci, v družbi in izven, plače so vedno bile in še vedno bodo ena najbolj zanimivih tem, mar ne?"

Kar počnemo cel mesec, se pokaže v kuverti ...

Za Jožeta je 15. v mesecu navaden dan, zanj sta pomembnejša 8. ali 9. v mesecu.

Pred desetimi leti je bilo drugače. Danes je bistveno bolj parcelirano, plača je sestavljena iz več segmentov: individualne ocene, skupinske ocene poslovnih rezultatov, davkov, prispevkov, draginskih dodatkov ... Razlike so. Danes je plača v enem delu, nekoč smo jo prejeli v dveh. Ljudje pa smo približno vedno enaki...

Vedno se da kaj spremeniti, racionalizirati, ampak vedno je tudi kakšen zadržek - sistem, računalnik... bo že!

"Smo pa družba, ki redno deli plače, kar me veseli, in upam, da tudi vas, ki to prebirate. Če pa se karkoli zgodi - ni namerno. Večkrat je moje delo nočno, predvsem kadar so spremembe čez noč in je treba kaj takoj spremeniti. Če so kakšne težave, če vam karkoli ni jasno, sem vam na razpolago."

Bralce NAŠEGA GLASU poziva, da izrazite svoje želje in sprašujete. Zahtevajte uvedbo stalne rubrike z vprašanji in odgovori na temo obračun plač, kjer si bomo lahko karkoli povedali. Lahko pa ga tudi pokličete, kadarkoli.

"Veseli me, da sem stalno v gibanju, imam razgibano delo. Ne obračunavam namreč le plač, ampak skrbim tudi za aplikacijo proizvodnje (delovni nalogi v proizvodnji). Upam, da bomo imeli v novi tovarni precej manj "čejev" in bistveno več "jejev".

Morebiti vas bo zanimalo tudi to, da že pripravljamo prenovo informacijskega sistema za selitev v novo tovarno. Prosim pa tudi za vašo pomoč, naj vas ne razjezi karkoli, ampak se konstruktivno obnašamo in skupaj rešujemo probleme. Le na ta način prihajamo in bomo prihajali z veseljem na delo.

Vse bralce NG lepo pozdravljam, 15. v mesecu se spomnite tudi name. Srečno!"

Naši obračunovalci plač so nam nanižali precej zanimivosti. Svetovali so nam tudi, da bi objavljali v internem glasilu vprašanja in odgovore na temo plače. Verjetno bi tudi to bilo zanimivo branje.

Danica KRAJNC
Manuela FERENČIČ-MEDEN
Tatjana MIČOVIČ
Ida LESJAK-SELIČ
Dragica MEKIŠ

DOBRO JE VEDETI

(Nadaljevanje iz oktobrske številke)

RAZVOJ VEDE O HRANILNI VREDNOSTI ŽIVIL

Konec poti je enak začetku

Odločila sem se, da nizanje zanimivosti o poteku razvoja vede o hranilni vrednosti živil skozi zgodovino zaključim kar v srednjem veku. Naj si privoščim od 15. do 20. stoletja samo bežen skok. Ta "bližnja" zgodovina namreč ni dovolj eksotična, da bi bila lahko dovolj zanimiva. 17. stoletje sta vsekar zaznamovala prihoda čaja in kave v Evropo. Vsak od njiju ima svojo zanimivo zgodbo. To je bil tudi čas razcveta francoske kuhin-

je in pričetek pisanja prvih kuharskih knjig. Hrana je pridobila predvsem hedonski pomen, tisti, ki se niso borili z lakoto, so obed spremenili v en sam užitek.

Industrijska revolucija je prinesla prve tovarne živilske industrije. To so bili začetki, ki so sprva zahtevali mnogo znanja o predelavi živil. Samopridelavo hrane je popolnoma zasenčilo kupovanje živil v trgovinah. In ko so proizvajalci osvojili osnovne načine izdelave živil in smo z lakoto množic dokončno opravili (žal samo v razvitem delu sveta), so se potrošniki začeli spraševati, katera od tehnologij je človeku prijaznejša in kakšna je pravzaprav sestava živil, ki jim jih proizvajalci ponujajo.

Pa smo že pri današnjih problemih. Konec dvajsetega stoletja so proizvajalci postali pozorni na prehransko vrednost in sestavo izdelkov, začeli so pripravljati prve informacije, namenjene potrošnikom. Zdravniki so nas istočasno učili, da lahko neprimerna sestava prehrane in predvsem prevelike količine določenih hranil neugodno vplivajo na zdravje. Dejstvo, da pomanjkanje hranil v prehrani veliko bolj škoduje zdravju kot njihovo preobilje, je bilo kmalu pozabljeno.

O pomembnih podatkih, ki jih danes najdemo na deklaracijah izdelkov, in o njihovi prehranski vrednosti, smo v Našem glasu že veliko govorili. Se še spominjate? Beljakovine, maščobe in ogljikovi hidrati so tri glavne skupine hranil.

Če količine le teh pomnožimo z ustreznimi faktorji, lahko izračunamo, v koliko energije se bo živilo v telesu pretvorilo. Ljudje računajo navadno zato, ker želijo omejiti količino kalorij, ali pa zato, ker potrebujejo večje količine energije, kot v povprečju. Tisti brez problemov, če jih je sploh kaj, pa takih podatkov ne berejo. Vsem pa je skupno, da bi bili radi čim dlje zdravi. In v tej smeri si je poiskala razvoj tudi veda o hranilni vrednosti živil: odprla je področje varovalnih in funkcionalnih živil. Ni dovolj, da so izdelki varni in zagotavljajo uravnoteženo prehrano. Varovalna in funkcionalna živila dodatno ugodno vplivajo na organizem, saj varujejo zdravje. Podatki o količini maščob, beljakovin in ogljikovih hidratov niso več dovolj. Potrošnik se sprašuje o količini vitaminov, za katere je prebral, da so za zdravo življenje neobhodno potrebni. Sprašuje se o količini nekaterih mineralov, ki zagotavljajo zdravo rast in razvoj organizma, po navedbah nekaterih strokovnja-

DOBRO JE VEDETI

kov celo zdravje in "mladost" vse do poznih let.

Nadgradnja v kakovosti je očitna: od osnovne želje po preživetju, ko prehranjevanje pomeni samo potešitev lakote, preko zagotavljanja varne hrane s primernim razmerjem hranil do prepričanja, da nas hrana lahko obvaruje pred določenimi boleznimi ter nam izboljša počutje.

Zdaj boste razumeli, čemu je bilo namenjeno vse to oziranje v zgodovino in zakaj naslov današnjega članka: konec poti je enak začetku. Moderna znanost namreč vse pogosteje gradi na prastarih spoznanjih. Znanstveniki in strokovnjaki, ki vodijo raziskave in razvoj na področju živil, so si v 21. stoletju celo postavili za vodilo Hipokratov 2500 let star rek: Naj bo hrana naše zdravilo in zdravilo naša hrana.

- in da ugodno deluje na eno ali več telesnih funkcij ter tako zmanjšuje tveganja za določena obolenja, kar ga postavlja v poseben položaj v primerjavi z drugimi živili.

Bodite pozorni: živilo nikakor ne zdravi določene bolezni, temveč

zdravemu človeku zmanjšuje obolenja.

Pristopov za pripravo takih živil je več. Živilo obogatimo z dodajanjem določenih vitaminov ali mineralov, odstranimo katero od neželjenih sestavin (običajno maščobe, alergenske beljakovine,...), ali določeno sestavino nadomestimo z neko drugo, za katero so dokazani ugodni vplivi na zdravje (maščobe nadomestimo s topnimi prehranskimi vlakninami).

Hrana naj bi torej vse bolj podpirala naše dobro počutje in zagotavljala boljše zdravje. V razvoju tega področja vodita Japonska in ZDA, Evropska unija se jima počasi približuje. Se bomo tudi mi podali na to tekmo? Na tribunah smo že prisotni.

Nataša GLADOVIČ

V ospredje prihajajo torej varovalna in funkcionalna živila. Predvsem slednja so odkritje, na katerem bo v prihodnjih letih gradila živilska industrija.

Za funkcionalno živilo velja:

- da ima vse senzorične lastnosti dobre hrane (okus, vonj, ...),
- da zagotavlja primerna hranila,

KOMENTAR

"Midva sva z Ministrstva za kmetijstvo in delava raziskavo javnega mnenja. Prosim, da nama iskreno odgovorite na sledeče vprašanje: ali podpirate uredbo o odstrelu medvedov?"

DROGA SKI OPEN

CIRKUS PO DROGINO

Opazovalec Droginih smučarskih tekmovanj (ali dogajanj v času srečanj Droga ski open, kot temu v Drogi strokovno pravimo) zagotovo pomisli, da je izraz "beli cirkus" v tesni povezavi z Droginimi zimskimi prireditvami.

Tekmovanja organiziramo kar nekaj let zapovrstjo, uspešni organizator tekmovanj pa je agencija Agens iz Kranja. Organizatorjem res ne moremo očitati nestrokovnosti. Tudi pri letošnji prireditvi ne; potekala je 29. januarja v Kranjski gori. Proga je bila zakoličena tako kot to zahtevajo pravi profesionalni smučarji, "VIP" šotor je bil na pravem mestu tik ob progi, ponudba čaja in kave bogata (kovačeva kobilica pa res ne sme biti bosa!), čedna poročevalka dogajanj pa je bila izredno prijazna in dosledna. Spodbujala nas je k navijanju, nevesče smučarje na progi pa bodrila, da bi začeto 'akcijo' speljali do konca - cilja. Da smučarji ne bi omagali, vsaj do drugega teka ne, so organizatorji priskrbeli okusno južino v menajzkah kar na smučišču. S prašičjimi kožicami bogat ječmenček je zagotovil, da smo brez težav dočakali pozno večerjo v penzionu Erika, kjer je potekala tudi podelitev diplom najboljšim smučarjem Droge. Brez glasbe ni šlo; zakaj bi le, saj imamo v Drogi dobre glasbenike! Za zabavo sta bila 'zadolžena' Franci Čelhar in Tomo Jurak. Sicer pa so vsa dogajanja organizatorji foto-dokumentirali. Še zanimivost: prijavilo se je natanko 99 tekmovalcev; le kje je ostal stoti?

Res je, da iz posnetkov ni razvidno, kdaj smo se vrnili na Obalo. Bilo pa je zelo zelo zgodaj... Prepričana sem, da ste o tem že kaj slišali.

Tekst Majda VLAČIČ
Slike AGENS

Danica Krajnc je vedno dobre volje. Uvrstila se je v prvo deseterico. Mimogrede: ali pa veste, kje zaseda prvo mesto? V vestnem in rednem pošiljanju novic iz PC Gosad; in pri tem sploh ne godrnja - kljub obilici dela!

Brane Knež je bil navdušen nad svojim stilom. Zagotovil mu je drugo mesto.

DROGA SKI OPEN

Korajža velja. Organizatorji so nudili popolno podporo in pomoč.

Nepretrgana vrsta lačnih.

Bolje ješprenj v roki kot kaviar v vodi.

DROGA SKI OPEN

*Najboljših pet:
Barbara Mišigoj, Gordana Gregor, Alenka
Kolarič, Maruša Šinkovec, Nataša Gladovič*

Najboljši med starejšimi: Brane Knep, Peter Gregor, Igor Cvetko, Radovan Rogelja

DROGA SKI OPEN

Mladi in obetajoči:
Bojan Markič, Tomo Pfeifer, Vojko
Rijavec, Peter Fatur, Martin Odar

Najboljši najmlajši: Matej Gregor, Jani Cvetko,
Dejan Flego, Miha Kolarič, Grega Šmid

Najboljše najmlajše :
Lenka Glavič, Maja Flego, Tadeja
Omerza, Kaja Andolšek, Tjaša Ukmar

DROGA SKI OPEN

Po uradnem delu ...

barcaffè®

Srečno do naslednjega leta...

ZDRAVJE IN MI

KOŽA POZIMI

*Zima je prišla,
sneg leti z neba,
je puščava zemlja vsa.*

Na kožo pomislimo, ko se na njej kaj pojavi ali imamo z njo kake težave. Te so (ozko medicinsko gledano) pogosto nepomembne, za posameznika pa lahko pomenijo zdravstveni, čustveni ali socialni problem. Seveda pa koža opravlja svoje naloge ne glede na to, kaj si o njej mislimo in kaj od nje pričakujemo. Pomembno pa je poznati njene osnovne funkcije, da lahko uskladimo svoja pričakovanja z njenim delovanjem.

Koža je sestavljena iz treh plasti: povrhnjice, srednje usnjate plasti, v kateri so znojnice in lojnice ter žile, katerih naloga je vzdrževanje stalne telesne temperature (hladilno grelni sistem, torej) ter iz podkožja. Pozimi so drobne žilice oz. kapilare zelo zožene in tako preprečujejo obilnejše ohlajanje skozi njih krožeče krvi in s tem notranjosti telesa. Poleti se seveda obnašajo nasprotno, pri tem sodelujejo še posebej žleze znojnice, ki z znojenjem oddajajo toploto in hkrati vlažijo suho kožo.

Vsak letni čas ima svoj značilen vpliv na kožo in zahteva tudi drugačno nego. Pozimi je normalna reakcija na mraz zardela in suha koža, ki jo oskrbimo z vlažnimi in zaščitnimi kremami. Že prej obolela koža pa na mraz lahko reagira drugače; taki primeri so omrzline, t.i. akrocianoza, Reynaudov fenomen (prehodna motnja cirkulacije rok). Tudi nekatere bolj pogoste kožne bolezni se pozimi poslabšajo (akne, luskavica, seboroični in atopični dermatitis), ker ni dovolj blagodejnega učinka sonca.

Torej zima samo škodljivo učinkuje na kožo? Ne čisto. Manj je ugrizov žuželk, posledičnih alergičnih reakcij, manj je tudi bakterijskih in glivičnih kožnih infekcij.

Foto: Jadran RUSJAN

Najpogostejše poškodbe in obolenja zaradi mraza

Mraz povzroči takojšnje prehodne reakcije kože, daljše izpostavljanje pa pripelje do kroničnih in nepopravljivih sprememb.

Ozeblina zlasti prizadenejo otroke in mladostnike na začetku zimske sezone. Prepoznamo jih po rdeče vijolični barvi udov in štrlečih delov telesa: prstov, ušes, nosu. Zdravljenje ni preveč uspešno, tembolj pa je uspešno preprečevanje z ustreznim oblačenjem.

Reynaudov sindrom je bolj pogost pri ženskah. Sproži ga mraz. Pri tem se nenadno in intenzivno zožijo žilice stopal ali rok: pojavi se bledica, zmanjša se občutek za dotik, nato bledico zamenjata pomodrelost in bolečina.

Vzroke raziskuje specialist: morebiti gre hkrati za predznak kakega težjega obolenja notranjih organov. Kot sem že omenil, je preprečevanje enostavno: volnene rokavice in nogavice, izogibajte se mrazu in kaenju.

Akrocianoza: se pojavi na odkritih delih telesa predvsem pri pubertetnicah, ki imajo kak kilogram preveč. Koža se obarva od modrikaste do rdeče. Toplota ublaži simptome.

Opozorilna znamenja

Koža se odziva na mraz, kar je normalno, zato včasih spregledamo opozorilne težave, ki jih lahko odpravimo ali vsaj ublažimo in s tem onemogočimo, da bi postale kronične.

Suhost kože: ko se vrnemo z zimskega sprehoda brez rokavic, je koža groba in suha. Zadošča nekaj mastne kreme, ki vsebuje vazelin in rastlinska ali živalska olja.

Razpoke in srbež na koži nam povedo, da je površina preveč izsušena. Napočena koža peče in boli. Preden jo namažemo s kremo, jo razkužimo z blagimi, nevtralnimi, nedražječimi mili. Pretirano miljenje pa kožo še bolj izsuši.

Poškodbe kože zaradi smoga

Odrasli preživimo kakih 40% dneva v stanovanju, 60% pa na delovnem mestu in zunaj. Prostori so pozimi pogosto ogrevani na način, ki onemogoča dobro zračenje. Glavni onesnaževalci so zato v zraku delovnega okolja ogljikov monoksid (sprošča se pri gorenju z malo kisika), ozon (nastaja pri razelektritvah npr. pri kopirnih strojih, pri elektrostatskih zračnih filtrih, pri delovanju

ZDRAVJE IN MI

Foto: Jadran RUSJAN

laserskih tiskalnikov), hlapne organske spojine (formaldehid iz pohištva, hlapljivi laki, umetne smole, tapisi, lepila, čistila in kozmetika). Žal pa še vedno podcenjujemo tobačni dim: še vedno vsebuje več kot 4000 različnih škodljivih snovi.

Preprečevanje se skriva v modrosti: čim manj časa se zadržujemo v zaprtih prostorih, občasno jih zračimo, vlažimo njihovo notranjost in zmanjšujemo prisotnost onesnažujočih tehnologij v bivalnih in delovnih prostorih.

“Smučarsko stopalo “

Je posledica nesposobnosti organizma, da se popolnoma upre mrazu. Predvsem so prizadeti udje, nos in ušesa. Nastanek omrzlin pospešijo veter, vlažnost, višina, stik s kovino. Piko na i prispevajo predhodne krvožilne in pretočne motnje in kajen-

je. Takoj na začetku prizadeta koža pordi, kasneje pobledi zaradi skrčenja žilic, in včasih se pojavijo mehurji ter poškodba globljih plasti kože. Bolečina z nadaljnjim izpostavljanjem mrazu “čudežno” poneha, ker se zaradi mraza uničijo tudi čutilni živčni končiči in tako nimamo več opozoril o poškodbi, ki je nastala in se še pogloblja.

Zdravljenje mora biti primerno hitro in učinkovito. Načeloma gre za postopno ogrevanje prizadetega dela telesa v kopeli, za počitek, protibolečinska sredstva, antibiotike in še kaj. S prizadetim delom telesa ravnamo, kakor da imamo opravka z rano. Prizadetega smučarja ali planinca naj čimprej pregleda tudi zdravnik.

Sonce in višina

Pozimi več sonca najdemo v višinah. Pri smučanju ali hoji na veliki višini

zaradi hitrosti in mraza izgubimo občutek, da se koža zaradi direktnih in od snega odbitih žarkov sonca segreva oz. obseva. Najbolj so odgovorni UV-žarki.

Sonce najprej in najbolj prizadene ljudi s primerno svetlo poltjo, rdečmi ali svetlimi lasmi. Posebej pa je občutljiv, kdor uporablja fotosenzibilizirajočo kozmetiko in parfume. Koža pordi, lahko se pojavijo mehurji. Boli. Opekline v kakih 10 dnevih izgine sama od sebe.

Sončne opekline preprečujemo z ustrežno obleko, z ustreznimi očali iz z mažami - sončnimi filtri z zaščitnim številom preko 15.

Andrej DERNIKOVIČ dr. med.;
Okt. rev. 18/d 6310 Izola

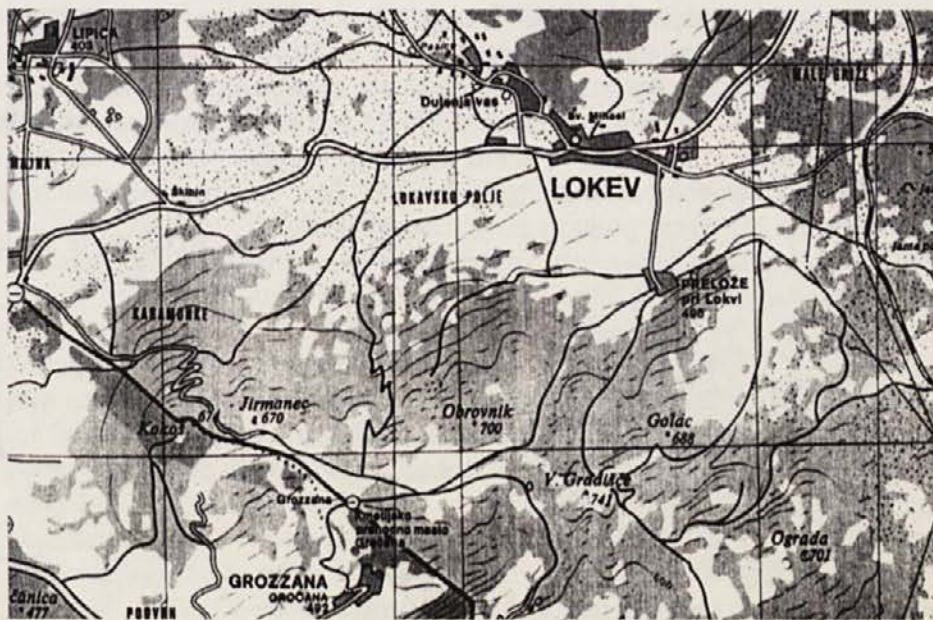
NAMIG ZA IZLET

Varno hribolazenje tudi v času zaledenelih pobočij

Ko pritisne zima, postanejo za ljubitelje strmin in gorskega zraka privlačni gorski vrhovi v toplejših krajih. Takrat pomislijo tudi na KOKOŠ - nekateri ji pravijo tudi Jirmanec- ki jo od Jadranskega morja loči le kakšnih šest kilometrov zračne linije.

Vrh se vzpenja le 674 metrov nad morjem. Iz okoliških vasi, od koder potekajo poti proti vrhu, je skoraj tristo metrov višinske razlike. Nekdanja JLA je tu postavila obmejno vojaško stražnico, saj teče tod meja med Slovenijo in Italijo. Po umiku JLA in uvedbi zelene meje je Planinsko društvo Sežana stražnico preuredilo v svojo prvo planinsko kočo.

Te dni mineva približno pet mesecev od slovesnega odprtja in izkazalo se je že, da so jo mnogi izletniki in planinci željno pričakovali, saj ob koncu tedna obišče Kokoš tudi do sto izletnikov in planincev. Med njimi je mnogo zamejcev. Obiskovalce koče postrežejo s toplim čajem in toplo hrano. V koči lahko tudi prenočite.

Organizirane skupine ali posamezniki lahko združijo vzpon na Kokoš tudi z obiskom vojaškega muzeja v Lokvi in z ogledom jame Vilenice. Bolj oddaljeni planinci pa

se v lepem vremenu odločijo tudi za dvojni vzpon v enem dnevu: dopoldne na Nanos in popoldne na Kokoš.

Do planinske koče je možen vzpon z mejnega prehoda Lipica, od koder je do vrha le tričetrt ure hoje. Lahko pa gremo po dvakrat daljši, bolj slikoviti poti, iz Lokve čez Vroče. Najdaljša, vendar ne zahtevna pa je pot iz smeri Krvavega potoka oziroma Vrhpolj. Pot se le počasi vzpenja, na njej pa si pohodniki poleg zanimivega kraškega rastlinja lahko ogledajo tudi delno obnovljeno cerkvico sv. Tomaža nad Vrhpoljami.

Alenka KUBIK

Kraška gmajna med Lokvijo in Lipico.

KUNIGUNDINI ZAUPNI POMENKI

Draga Kunigunda,
opažam, da Komisija za pravice delavcev zelo poredkoma zaseda, kar kaže na majhno število pritožb. Ali to pomeni, da imajo naši delavci manj težav kot pred leti, ko so kar naprej uveljavljali neke pravice?

Statistik

Še zmeraj imajo dosti težav. Imajo pa tudi dragocene izkušnje o tem, kakšen smisel imajo pritožbe...

Draga Kunigunda,
mislim, da je v tvoji rubriki vse preveč kritike na račun šefov in še česa! Raje bodimo zadovoljni, da so plače redne, da dobivamo dodatek za malico in prevoz na delo ter regres za dopust! Mnogo je podjetij, ki zaposlenim ne nudijo teh dodatkov!

Srečko

Seveda ne, ko pa jim nudijo dvakrat višje redne plače!

Draga Kunigunda,

nedolgo tega sem med delom pri stroju padel in se lažje poškodoval. Ko pa sem sprožil postopek za ugotavljanje vzroka nezgode pri delu, mi je bilo rečeno, da sem čisto sam kriv, saj bi moral predvidevati, da lahko padem... Kaj praviš na to? Ali bomo morali kmalu vsi zaposleni na seminar o jasnovidnosti?

Čarovniški vajenec

Česa tako smešnega pa že dolgo nisem slišala! Prosim te, pošlji mi naslov osebe, ki je bleknila tisto o predvidevanju, da jo predlagam za urejanje humoristične rubrike!

do onemoglosti spušča v nepomembne malenkosti in išče dlake v jajcu, resne stvari in problemi pa gredo mimo njega, ne da bi jih opazil. Na vso srečo smo vsi okrog njega dovolj sposobni in osveščeni, da opravimo vse delo, zato naše težave ostajajo skrite. Sprašujemo te: kako to, da tak človek zaseda odgovorno delovno mesto?

Skupina jeznih

Zato, ker očitno ni edini, ki zaradi nepomembnih malenkosti ne opazi resnih stvari...

Draga Kunigunda,
zelo smo zaposleni z različnimi akcijami in projekti, pa me zanima, če bomo kaj kmalu začeli s kakšnim projektom oziroma načrtom o obnašanju na trgu v času, ko bo Slovenija stopila v Evropsko skupnost. Bojim se, da nas bo čas prehitel in nas našel nepripravljene, brez točne strategije.

Fatalist
Oh, daj no! Če smo preživeli izgubo velikanskega jugoslovanskega trga, bomo preživeli tudi izgubo slovenskega!

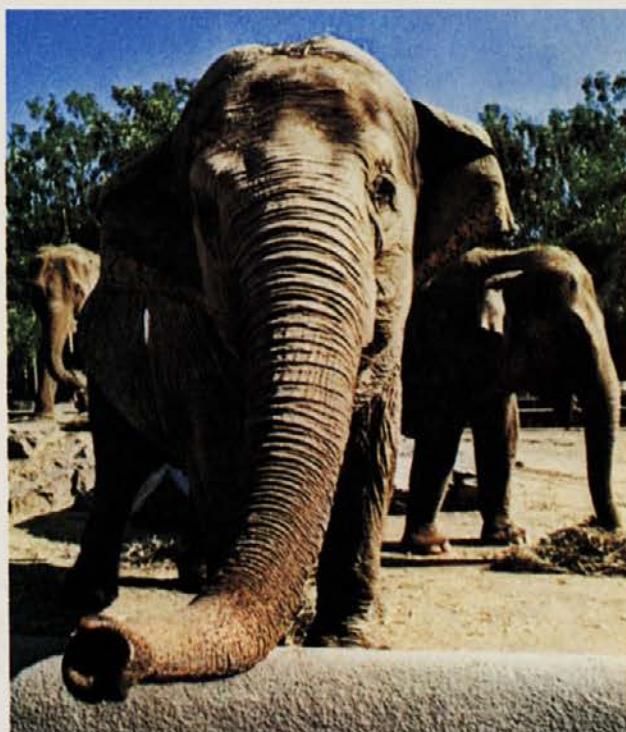
Draga Kunigunda,
ali že veš, koliko bomo letos prejeli za regres za dopust?

Planer

Toliko kot vsa leta doslej: premalo!

KOTIČEK KAR TAKO

"Kdo je rekel, da ne izpolnujem pogojev za sprejem v službo pri vas? Mar nimam dovolj trde kože?"

Draga Kunigunda,
imamo šefa, ki sicer ni slab, se pa

[illegible]